

TARTU ÜLIKOOL
ÕIGUSTEADUSKOND

**TÜ ÕIGUSTEADUSKONNAS
2022/2023 ÕPPEAASTAL
KAITSTUD UURIMISTÖÖD**

Koostajad:

Triin Metsallik, Kerli Mangelsoo,
Ave Tiisler, Merike Vellend, Aive Suik

SISUKORD

I AVALIK ÕIGUS.....	3
II ERAÕIGUS.....	6
III KARISTUSÕIGUS.....	9

I AVALIK ÕIGUS

Töö pealkiri	Juhendaja	Kaasjuhendaja
Müügingimuste erand kaupade vaba liikumise kontekstis	Carri Ginter	
Õigustloova akti asjassepuutuvus esimese või teise astme kohtu poolt algatatud põhiseaduslikkuse järelevalve asjades	Aaro Mõttus	
Ladina keele terminid 2021. aasta kohtulahendites	Maris Valtin	
Butša massimõrv kui genotsiidi episood rahvusvahelise õiguse tähenduses	René Värk	
Ladinakeelsed terminid Juridica 2021. ja 2022. aasta	Maris Valtin	
Profileerimisalgoritmide rakendamine haldusmenetluse alustamiseks. Haldusmenetluse seaduse muutmise eelnõu analüüs	Monika Mikiver	
Legaat rooma õiguses	Maris Valtin	
Sõjakurjategijate hiline vastutusele võtmine: õiguslik või karistuspoliitiline küsimus?	René Värk	
Surmanuhtlus Rooma õiguses	Maris Valtin	
Euroopa Liidu pädevused vabakaubanduslepingute sõlmimisel EL ja Singapuri Vabariigi vabakaubandusleppe näitel	Carri Ginter	
USA ennetava enesekaitse kasutamise praktika kooskõla ÜRO põhikirja artikliga 51	René Värk	
Sünnijärgse Eesti kodaniku topeltkodakondsus	Paloma Krõõt Tupay	
Piiravad meetmed Euroopa Liidu õiguses	Carri Ginter	
Pädevuste jaotus riigiabi õiguspärasuse järelevalves	Carri Ginter	

Haldusmenetluslikud probleemid seoses Ukraina sõjapõgenike sisseerändega Eestisse	Monika Mikiver	
Kultuurilise genotsiidi käsitlus rahvusvahelises õiguses	René Värk	
Avaliku huvi hindamine Eesti kohtupraktikas eratee avalikuks kasutuseks määramisel	Sandra Mikli	
Haldusmenetluse põhimõtete rakendamine EL Ühtekuuluvuspoliitika fondidest toetuse andmisel	Triin Roosve	
Ülevaade Euroopa Liidu nõukogu määruse 2022/2577 mõjust Eesti haldusmenetlusele	Ivo Pilving	
1926. aastal tehtud põhiseaduse muutmissetepanekud ja neid käsitlevad õigusteaduslikud diskussioonid	Hesi Siimets-Gross	Hannes Vallikivi
Mürgitamise mõiste Rooma õiguse allikates	Merike Ristikivi	Hesi Siimets-Gross
Isiku eesnime panemise piirangud ja nende põhiõiguslikud probleemid	Andra Laurand	
Analüüs Vabariigi Presidendi otsustest seaduste välja kuulutamata jätmise kohta	Aaro Mõttus	
Põhiseaduslikud haldusmenetluse põhimõtted raieloa menetluses	Nele Parrest	
Eesti konstitutsioonilise mõtte alged kuni 1917. aastani ning nende realiseerimine 1917. aasta veebruarist kuni 1919. aasta märtsini	Hesi Siimets-Gross	Liisi Veski
Eesti parlamendi distsiplinaarõigus, selle kujunemine ning võrdlus Saksamaa parlamendi distsiplinaarõigusega	Aaro Mõttus	
Feministlikud teooriad rahvusvahelises õiguses	Lauri Mälksoo	
2014-2015 aasta Minski kokkulepped ja rahvusvaheline õigus	Lauri Mälksoo	
Euroopa Liidu pädevus energiajulgeoleku tagamisel	Katre Luhamaa	

Vahetu sunni rakendamine kriminaalmenetluses – KRMS § 2172 probleemid	Andra Laurand	
Haldustäitemeetmed <i>de lege lata</i> – vajadus täiendavateks meetmeteks?	Andra Laurand	
Sotsiaalõiguslased vaidlused Riigikohtu praktikas 2018 – 2022	Gaabriel Tavits	
Avaliku korra mõiste eristamine põhiseaduses, korrakaitseõiguses ja karistusõiguses	Andra Laurand	
Tehisintellekti vastutus tootevastutuses arenguriskist lähtuvalt	Helen Eenmaa	
Tegevusloa taotlemine virtuaalvääringu teenuse pakkumiseks – muudatused eesti regulatsioonis ning probleemid kohtupraktika alusel	Andra Laurand	
TWAIL rahvusvahelises õiguses ja selle kriitiline käsitlus inimõiguste teoorias	Lauri Mälksoo	
Moraalne kohustus täita lepinguid	Helen Eenmaa	
Sotsiaalne tugi ja kaitse seksuaalselt kuritarvitatud lastele Euroopa õiguses	Katre Luhamaa	
Asüül <i>versus</i> riiklik julgeolek	Lauri Mälksoo	
Õiguse, õigluse ja moraali seostamisest Eesti - ja rahvusvaheliste kohtute praktikas	Mario Rosentau	
Turvategevuse seadus riigi jõumonoopoli põhimõtte valguses	Andra Laurand	
Eestis kehtestatud elektrienergia universaalteenuse kooskõla Euroopa Liidu õigusega	Katre Luhamaa	
Ukrainale sõjalise abi andmise õiguslikud tagajärjed Ameerika Ühendriikide näitel	René Värk	
Paternalism Eesti õigusloomes	Helen Eenmaa	
1932. aasta riigikogu põhiseaduse muutmise eelnõu ja 1933. aasta vabadussõjalaste põhiseaduse muutmise eelnõu valitsemiskorra võrdlus	Hesi Siimets-Gross	Hannes Vallikivi
Tegevusetusega haldusakti andmise võimalikkus ehitusteatise näitel	Nele Parrest	
Inimkaubanduse eest enam kaitstud grupid rahvusvahelises ja Euroopa Liidu õiguses - regulatsioonide võrdlus ja nõrgad kohad	Lauri Mälksoo	
Haagi konventsiooni lapseröövi menetlus Eesti kohtupraktika näitel	Katre Luhamaa	
Eesti ja Läti põhiseaduse võrdlev analüüs	Lauri Mälksoo	

Erakondade sidusorganisatsioonid ja probleemid kehtivas õiguses	Andra Laurand	
Loa andmine käitise ehitamiseks	Nele Parrest	

II ERAÕIGUS

Töö pealkiri	Juhendaja	Kaasjuhendaja
Kohase ja mittekohase täitmise väärtuste määramine kohtu poolt: Eesti kohtupraktika analüüs	Age Värv	
Teise vanema nõusoleku eeldus alaealisele lapsele tervishoiuteenuse osutamise küsimuses	Tiina Mikk	
COVID-19 mõju kaugtöö regulatsioonile	Liina Naaber-Kivisoo	Triin Uusen-Nacke
Isiku varale hoolduse seadmine Eesti kohtupraktikas	Triin Uusen-Nacke	
Leppetrahvi nõuded eluruumi üürimisel	Piia Kalamees	
Pakettreisikorraldaja õigus lepingutingimusi ühepoolset muuta	Piia Kalamees	
Ühiskonna üldise heaolu taseme arvestamine mittevaralise kahju hüvitise määramisel	Age Värv	
Osaühingu ja aktsiaseltsi otsuste kehtetuks tunnistamise alused Eesti kohtupraktikas	Maris Vutt	Urmas Volens
Isikliku õiguse rikkumise õigustatus: kohtupraktikal põhinev analüüs	Age Värv	
Viivisemäär tarbijakrediidilepingutes 2022. aastal. Eesti kohtupraktika analüüs	Piia Kalamees	
Isikuandmete kaitse üldmääruse rakendamine kahju hüvitamise korral: kohtupraktika analüüs	Age Värv	
Sundosa regulatsiooni võrdlus Eesti ja Euroopa Liidu liikmseriikide vahel	Tiina Mikk	
Hooldusõiguse üleminek isaduse kohtulikult tuvastamisel	Tiina Mikk	
Õigusharidus ja õigusametitesse astumine välisriikides	Age Värv	
Kapitaliühingu organi koosoleku protokollide tähendus otsuse vastuvõtmisel ja selle vaidlustamisel	Kalev Saare	
Eraõiguslike kaasuste lahendamise meetodika riigikohtu praktikas lepingulise	Age Värv	

kohustuse rikkumisest tuleneva kahju hüvitamise nõude näitel		
Kinnisasja väljaandmine isikukeskse täitedokumendi alusel täitemenetluses	Kaupo Paal	Piia Kalamees
Töötajate õiguslik seisund GoWorkaBit Estonia OÜ platvormi vahendusel	Kristi Sild	Piia Kalamees
Kahjuhüvitise piiramine kahjusaaja omaosaluse tõttu mootorsõiduki valdaja vastutuse korral - kohtupraktika analüüs	Piia Kalamees	
Äriseadustiku kitsaskohad start-up ja riskikapitali sektori vaatepunktist	Maris Vutt	Urmas Volens
Hääleõiguse piirangu isikuline kohaldamisala kapitaliühingutes	Artur Knjazev	Kalev Saare
Füüsilise isiku maksejõuetuse probleemid ja nende lahendamise võimalused füüsilise isiku maksejõuetuse seaduses	Eve Selberg	Kalev Saare
Piiriüleste pärimisasjade menetluse probleemid Euroopa Liidus	Natalja Paško	Tiina Mikk
Osanike osalemise võimalused elektroonilisel koosolekul	Kalev Saare	
2022. aastast kehtiva miinimumelatise piisavus lapse esmavajaduste rahuldamiseks ning kohtute seisukohad elatise suurendamise alustest	Tiina Mikk	
Müüja kahjuhüvitamise nõue kinnisvaramaakleri vastu viimase poolt ostjale ebaõigete andmete avaldamisel	Piia Kalamees	
Tühise tüüptingimuse kohtuliku asendamisõiguse tekkimine ja piirid	Irene Kull	
Kohtu diskretsioon kasutusintressi ja viivitusintressi kontrollimisel	Irene Kull	
Ostja õigus valida parandamise või asendamise või müügilepingust taganemise vahel asja lepingutingimustele mittevastavuse korral	Irene Kull	
Hea usu põhimõtte töövõtulepingust taganemise korral	Irene Kull	
Tühise tüüptingimuse kohtuliku asendamisõiguse tekkimine ja piirid	Irene Kull	
Kohtu diskretsioon kasutusintressi ja viivitusintressi kontrollimisel	Irene Kull	

Vaktsiinikahjude hüvitamise eeldused ja hüvitatav kahju	Janno Lahe	
Tootja vastutus ja uued tehnoloogiad	Janno Lahe	
Kasu mahaarvamine kahju hüvitamisest Eesti kohtupraktikas	Janno Lahe	
Teenistusest vabastamine ametiasutuse algatusel: õiguslikud probleemid kohtupraktikas 2018-2022	Gaabriel Tavits	
Rikkumisest teavitamise olemus ja viisid	Merle Erikson	
Konkurentsipiirangu kokkuleppe kehtivuse eeldused	Merle Erikson	
Platvormitöö tegija tööalase staatuse määratlemise eelduse ja kriteeriumite muutmise vajadus	Merle Erikson	
Tööaja paindlikkuse suurendamine paindlike töötundide ja tööaja kokkulepete kaudu	Merle Erikson	
Tähtajaliste töölepingute sõlmimise ja pikendamise paindlikkuse suurendamine	Merle Erikson	
E-residentide äriühingute probleemid seoses ühingu asukohaga, kontaktisikuga ja kontakteerumisega	Andres Vutt	
Osaühingu võlausaldaja otsenõuded juhatuse liikme vastu	Andres Vutt	
Viivise nõudmine tarbijalt tarbijakrediidilepingute ja muude tarbijalepingute puhul	Villu Kõve	
Äriühingu registrist kustutamise majandusaasta aruande esitamata jätmise tõttu	Villu Kõve	
Kohtu õigusemõistmise monopoli nõue põhiseaduses ja selle järgimine eraõiguslike vaidluste lahendamisel	Villu Kõve	
Osaniku väljaarvamine osaühingust	Margit Vutt	
Vastutustundliku laenamise põhimõtte järgimine tarbijakrediidilepingutes	Margit Vutt	
Kaubamärgi kasutamata jätmisele tuginemine ja selle tagajärjed	Gea Lepik	
Lihtlitsentsidest tulenevad varalised õigused instrumentaalteose kasutamiseks litsentsimisplatvormi beatstars.com näitel	Gea Lepik	

Teoste kasutamine raadiojaama sotsiaalmeedias päevasündmuste kajastamise erandile tuginedes	Gea Lepik	
Korteriühistu pandiõigus	Priit Kama	
Üürileandja pandiõiguse suhe kolmanda isiku õigustega	Priit Kama	
Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni roll tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamisel Eestis	Ants Nõmper	

III KARISTUSÕIGUS

Töö pealkiri	Juhendaja	Kaasjuhendaja
Alaealiste ja noorte kurjategijate suhtes kasutatud mõjutusvahendid karistusseadustiku § 87 alusel Maakohtute kohtulahendites aastatel 2018-2022	Silvia Kaugia	
Kannatanu õiguste kaitse kohtueelses menetluses	Tambet Grauberg	
Tahtluse ja ettevaatamatuse eristamine kohtupraktikas	Laura Aiaots	
Lasteaia rollist koostöös lastevastase perevägivaldaga ennetamisel ja märkamisel: Rakvere linna lasteaedade näitel	Silvia Kaugia	
Self-laundry seotud õiguslikud küsimused topeltkaristatavuse ja rahapesu eelkuriteo kontekstis	Tambet Grauberg	
Lapsevanema karistusõiguslik vastutus lapse tervise hooletussejätmise korral	Anneli Soo	
Vanematepoolse vägivaldaga mõju alaealistele ja nende hälbivale käitumisele	Anna Markina	
Laste seksuaalne väärkohtlemine ning ennetamis- ja sekkumisvõimalused	Anna Markina	
Kannatanu ütluste usaldusvärsust mõjutavad asjaolud seksuaalse enesemääramise õiguse vastaste süütegude menetlemisel	Tambet Grauberg	
Kaitsetegevuse säästvuse kriteeriumi hindamise probleemid kohtupraktikas	Laura Aiaots	

Eesti suhtes aastatel 2016 – 2022/2023 süüteo menetluse valdkonnas rikkumise tuvastanud Euroopa Inimõiguste Kohtu lahendid ning nende retseptatsioon Eestis	Sandra-Kristin Kärner	
Vahistamise vältimatu vajalikkus Eesti kohtupraktikas	Kaie Proode, Grete Vahtra	
Lapse ülalpidamise kohustuse rikkumise regulatsiooni kooskõla määratletusenõudega	Marko Kairjak, Andres Parmas	
Lähisuhtevägivalla mõju lastele Eestis	Anna Markina	
Ekspert ja asjatundja - nende rollid kriminaalkohtumenetluses, peamised probleemkohad ning nendest tulenevate tõendite lubamatuks tunnistamise alused	Sandra-Kristin Kärner	
Luuretegevuse tõkestamine kriminaalõiguslike vahenditega kolme Balti riigi näitel	Andreas Kangur	
Lähisuhtevägivalla ohvrid ja nende kaitse	Anna Markina	
Koolikiusamine ja selle preventatsioon Eestis	Silvia Kaugia	
Juhuleiu lubatavus kriminaalmenetluses	Tambet Grauberg	
Kannatanu õiguste kaitse kohtueelses menetluses	Tambet Grauberg	
Arvutikelmuse piiritlemine teistest sarnastest arvutikuritegudest ja selle eraldi kriminaliseerimise vajadus Harju Maakohtu näitel	Jaan Ginter	
Kannatanu nõusoleku olemus ja piirid spordis	Anneli Soo	
Kriminaalmenetluse digitaliseerumine: kohtuistungitel üldmenetluses hübriidistungite rakendamise probleemidest	Anneli Soo	
Kohtuotsuseid mõjutavad kognitiivsed kalded ja seda mõju vähendavad meetmed Eesti õiguses	Annegrete Palu	Anneli Soo
Vägistamisohvrite kuriteost mitteteatamist põhjustavad tegurid	Jaan Ginter	

Proportsionaalsuse põhimõtte loovutamismenetluses	Kaie Proode	
Ähvarduse täideviimise tõsiseltvõetavuse hindamine riigikohtu praktika näitel	Kati Tee	Anneli Soo
Sotsiaalprogrammides osalemise kohustuse määramine kohtute poolt perevägivala kuritegudes	Anneli Soo	
Lapsed lähisuhtevägivala pealtnägijatena	Anna Markina	
Lasteombudsman: laste õiguste kaitsel Balti riikides	Silvia Kaugia	
Veebi teel ülekantavate kohtuistungite mõju kohtumenetlusele	Andreas Kangur	
Karistuse kohaldamine alla seaduses sätestatud alammäära Eesti kohtupraktikas	Kaie Proode	
Euroopa Prokuratuuri delegaatprokuröride väline sõltumatus	Kaie Proode	
Budapesti konventsiooni teise lisaprotokolli mõju tõendite lubatavusele	Kaie Proode	
Kergliikurite liiklemise õigusliku regulatsiooni ajakohasusest tänases Eestis	Silvia Kaugia	
Isikute äratundmiseks esitamise juhise vastavus teaduspõhiste soovitustega Eestis	Annegrete Palu	Anneli Soo
Kohtueelses menetluses toimuval ülekuulamisel esitatavate küsimuste mõju tunnistaja ütluste usaldusväärsusele	Annegrete Palu	Tambet Grauberg
Prokuratuuri üle järelevalve teostamine	Jaan Ginter	
Karistusseadustikus ette nähtud sanktsioonide ja vastavate süütegude raskuse seos	Jaan Ginter	
Alaealiste erikohtlemine kriminaalmenetluses Põhja Ringkonnaprokuratuuri näitel	Jaan Ginter	
Karistuse muutmise apellatsioonimenetluses karistuse ebaproportsionaalsuse korral	Jaan Ginter	
Õpetajad koolivägivala ohvritena: võimalikud lahendused Tartu Hansa Kooli näitel	Silvia Kaugia	

Eluaegsest vangistusest ennetähtaegse vabastamise vastavus inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikliga 3 Eestis	Andreas Kangur	
Vene Föderatsiooni lähenemine rahvusvahelisele kriminaalõigusele	Mario Truu	
Varavastase kuritegevuse seostest vaesusega Eestis analüüsituna sotsiaaldemograafiliste näitajate valguses	Silvia Kaugia	
Eluaegse vangistuse ja sellest ennetähtaegselt vabanemise seosed karistusteoriatega	Anneli Soo	
Euroopa Liidu põhiõiguste harta mõju materiaalse karistusõiguse põhimõtetele	Kaie Proode	
Prostitutsiooni kui inimkaubanduse liigi õiguslikust käsitlest Eestis ja Soomes	Silvia Kaugia	